

ทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV
ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

นางสาว จันทรา อิศกุลกำเนิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-791-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019203 117266240

ATTITUDE AND SEXUAL BEHAVIOR OF HIV-INFECTED PERSONS
AT CHULALONGKORN HOSPITAL

MISS JANTRA USSAWAKULKUMNED

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
For the Degree of Master of Science

Department of Psychiatry

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-791-6

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ลงในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จันทร์หา อัสวกุลกำเนิด : ทศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ในโรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ (ATTITUDE AND SEXUAL BEHAVIOR OF HIV-INFECTED PERSONS AT
CHULALONGKORN HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา : ศ.พญ.สุวัฒนา อารีพรศ, 69 หน้า

ISBN 974-582-791-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ซึ่งรับการ
รักษาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ตลอดจน เปรียบเทียบทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีความแตกต่างกัน
ในด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และเศรษฐกิจฐานะ

ผลการวิจัยพฤติกรรมทางเพศพบว่า เพศชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 18 ปีโดยประมาณ
ส่วนเพศหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 20 ปีโดยประมาณ พบพฤติกรรมทางเพศแบบ Heterosexual
ในเพศชาย ร้อยละ 81 ในเพศหญิง ร้อยละ 100 และพบพฤติกรรมทางเพศแบบ Homosexual และ
Bisexual ในเพศชาย ร้อยละ 15 และ 4 ตามลำดับ ก่อนทราบผลการตรวจเลือดพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็น
เป็นเพศชายมีพฤติกรรมสำส่อนและมีเพศสัมพันธ์กับกลุ่มเสี่ยงในอัตราสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง และ
ภายหลังทราบผลการตรวจเลือดพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและหญิงมีพฤติกรรมสำส่อนและมีเพศสัมพันธ์
กับกลุ่มเสี่ยงลดลงในจำนวนนี้พบว่า ร้อยละ 7.2 ของเพศชายไม่มีเพศสัมพันธ์เลยภายหลังทราบผลการ
ตรวจเลือด และร้อยละ 6.5 ของเพศหญิงไม่มีเพศสัมพันธ์เลยภายหลังทราบผลการตรวจเลือด สำหรับ
พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยพบว่า มีการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้นภายหลังทราบผลการตรวจเลือด แต่ยังคง
ยังมีร้อยละ 6.2 ในเพศชาย และร้อยละ 29 ในเพศหญิงที่ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยเลย

ทัศนคติทางเพศชายพบว่า ผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา
สถานภาพสมรส และเศรษฐกิจฐานะ มีทัศนคติทางเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์.....
สาขาวิชา.....สุขภาวะจิต.....
ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....จันทร์หา อัสวกุลกำเนิด.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....สุวัฒนา อารีพรศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C445116 MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD: ATTITUDE / SEXUAL BEHAVIOR / HIV-INFECTED PERSONS

JANTRA USSAWAKUNKUMNED : ATTITUDE AND SEXUAL BEHAVIOR OF HIV-INFECTED PERSONS AT CHULALONGKORN HOSPITAL, THESIS ADVISOR : PROF. SUWATANA ARIBARG, M.D., 69 pp. ISBN 974-582-791-6

The purpose of this study was to examine the attitude and sexual behavior of HIV-Infected persons at Chulalongkorn hospital and to compare the attitude in the different age, sex, education, marital status and social economic.

It was found that males had first sexual experience at twenty years old. The patterns of sexual behavior in males were found that the heterosexual form is 81% the homosexual form is 15% and the bisexual form is 4%. But all of females only are heterosexual. Males had other sexual partners and sexual contact with high risk group more than females in pre-infected phase. However, both of them reduced their risk behavior in post-infected phase. 7.2% of males and 6.5% of female have no sexual contact after they were infected. They and their partners used condoms increasingly, but there are 6.2% of males and 29% of females never used them.

There are no significant in the attitude of HIV-Infected who are different in age, sex, education, marital status and social economic at level .05.

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์
สาขาวิชา.....สุขภาพจิต
ปีการศึกษา.....2536

ลายมือชื่อนิสิต.....จันทรา อู่ทองศิริเกิด
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ชวติศา @วิมลน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
โรคเอดส์.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติ.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
การหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	27
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	44
สรุปผลการวิจัย.....	44
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	48
เอกสารอ้างอิง.....	50
ภาคผนวก ก.....	54
ภาคผนวก ข.....	64
ประวัติผู้เขียน.....	69

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้ป่วยเอดส์ (AIDS) แยกตามปัจจัยเสี่ยงและแยกตามรายปีที่เริ่มป่วยตั้งแต่กันยายน 2527 ถึง 31 สิงหาคม 2536	2
2 จำนวนผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (ARC) แยกตามปัจจัยเสี่ยงและแยกตามรายปีที่เริ่มป่วย ตั้งแต่กันยายน 2527 ถึง 31 สิงหาคม 2536..	3
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เศรษฐฐานะ จำนวนบุตร และการมาตรวจตามนัดของแพทย์.....	27
4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเพศชายเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด.....	29
5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเปรียบเทียบพฤติกรรมทางเพศก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด.....	33
6 ค่าเฉลี่ยของอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ความถี่ของการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองและเพศสัมพันธ์ จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่างก่อนทราบผลการตรวจเลือด.....	37
7 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติทางเพศ จำแนกตามอายุ เพศ ระดับการศึกษาและเศรษฐานะ.....	39
8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีอายุต่างกัน.....	41
9 เปรียบเทียบค่าคะแนนทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV เพศชายและเพศหญิง ด้วย t-test.....	41
10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	42
11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน.....	42
12 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีเศรษฐานะต่างกัน.....	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 การทดสอบความมีนัยสำคัญของการหาทางออก เมื่อมีความต้องการทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด....	64
14 การทดสอบความมีนัยสำคัญของการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด.....	65
15 การทดสอบความมีนัยสำคัญของรูปแบบพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด.....	65
16 การทดสอบความมีนัยสำคัญของการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ใช้ยาเสพติดของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด.....	66
17 การทดสอบความมีนัยสำคัญของการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่มีความล่าช้าทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด	66
18 การทดสอบความมีนัยสำคัญของพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด.....	67
19 การทดสอบความมีนัยสำคัญของความรู้สึกต่อเพศสัมพันธ์ของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด.....	68

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงสุวิทนา อารีพรรค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาตรวจแก้ไข ให้กำลังใจ และควบคุมการวิจัยด้วยดีมาตลอด ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์บดี ชนะมัน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงมัทนา หาญวิชัย กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำแนะนำด้วยดีและคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตามหลักสูตรสาขาวิชา สุขภาพจิตแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ บรรเททอง รัชตะปิติ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ที่อนุมัติให้ผู้วิจัยได้เข้าไปทำการวิจัย รวมทั้ง ศาสตราจารย์ นายแพทย์ไพรัช ดีสุดจิต ดร.จิน แบริ อาจารย์พวงสร้อย วรกุล ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณนิตยา ฉัตรละลดา หัวหน้าตึก ภปร 1-3 และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ตึก ภปร ชั้น 3 รวมทั้งผู้ติดเชื้อ HIV ทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณ คุณนุชนารถ เดชศิริ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดกองโรคเอดส์ ที่เอื้ออำนวยในการค้นคว้าเอกสารประกอบการวิจัย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ญาติพี่น้อง กัลยาณมิตร ทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยจะระลึกถึงในพระคุณของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น และไม่อาจกล่าวนามได้หมดในที่นี้ตลอดไป

จันทร์ลา อิศวกุลกำเนิด